

Llista de comprovació per avaluar la qualitat d'un Recurs Educatiu Obert (REO)

DOI: [10.5281/zenodo.6849119](https://doi.org/10.5281/zenodo.6849119)

Traducció del document: "[Lista de comprobación para evaluar la calidad de un REA](#)" de Cedec

LLISTA DE COMPROVACIÓ PER AVALUAR LA QUALITAT D'UN REO

INDICADORS	Sí	No
1. PORTADA DEL RECURS.		
1.1. El títol del recurs és motivador i suggeridor.		
1.2. En la portada del recurs s'explicita l'objectiu del recurs i el producte o resultat final.		
1.3. La portada posseeix una imatge suggeridora, d'acord amb el contingut del recurs.		
2. METODOLOGIA DIDÀCTICA.		
2.1. Existeix coherència entre la teoria i la pràctica (entre els continguts i les activitats, els objectius i les competències).		
2.2. Preval el paper actiu de l'alumnat, mitjançant l'ús de metodologies actives i l'aprenentatge experiencial.		
2.3. Inclou accions per potenciar la reflexió sobre l'aprenentatge.		
3. CONTINGUTS.		
3.1. El contingut és coherent amb els objectius didàctics i finalitat del recurs.		
3.2. Els continguts es presenten de forma atractiva o innovadora, amb opcions per captar l'interès de l'alumnat.		
3.3. La informació es presenta en diferents formats, facilitant la percepció de l'usuari: escrita, gràfica, material interactiu i/o multimèdia.		
3.4. Existeix una relació entre l'aprenentatge i l'entorn vital de l'alumnat (la informació connecta amb els interessos i realitat social de l'alumnat).		
4. TASQUES.		
4.1. El recurs inclou en el seu inici una tasca de motivació, una situació o pregunta inicial motivadora.		
4.2. S'incorporen tasques individuals i tasques grupals.		
4.3. Les tasques inclouen instruccions clares i directes.		
4.4. Les tasques avaluable especifiquen els criteris d'avaluació i els instruments d'avaluació, que s'incorporen en el recurs.		
5. GUIA DIDÀCTICA.		
5.1. La guia didàctica incorpora una descripció general del recurs.		
5.2. Els objectius didàctics estan clarament especificats i són coherents amb el nivell educatiu dels alumnes (Infantil, Primària, Secundària) i el seu perfil (PMAR, ESO, FPB...).		
5.3. La guia didàctica ofereix referències curriculars: competències, continguts, criteris i estàndards d'avaluació.		
6. CAPACITAT PER GENERAR APRENENTATGE		
6.1. El recurs promou l'aprenentatge significatiu de l'alumnat.		
6.2. El recurs promou la reflexió i la capacitat crítica.		
6.3. Es varia el model de resposta en les activitats (expressió i comunicació).		
7. ADAPTABILITAT		
7.1. El contingut i les activitats es poden modificar per ajustar-los als diferents tipus d'alumnat.		
7.2. S'ofereix l'arxiu font original del recurs.		

8. INTERACTIVITAT		
8.1. L'estructura de navegació del recurs és evident.		
8.2. És possible interactuar amb el material.		
8.3. El maneig general de la interfície del recurs és intuïtiu.		
9. REQUISITS TÈCNICS		
9.1. El recurs és robust tècnicament: no falla durant el seu funcionament i no es veu afectat per errors de l'usuari.		
9.2. El recurs es realitza amb una eina que permet i facilita la seva modificació per part d'altres usuaris.		
9.3. Permet la seva exportació a formats estàndard, incloent-hi estàndards educatius.		
10. FORMAT I ESTIL		
10.1. L'extensió dels continguts i tasques es distribueixen de manera equilibrada al llarg de tot el recurs.		
10.2. Les imatges, àudios i vídeos són de qualitat.		
10.3. Hi ha un estil gràfic uniforme que facilita la lectura.		
10.4. El llenguatge s'utilitza d'una manera propera als destinataris.		
11. ACCESSIBILITAT		
11.1. Existeix un alt contrast entre text/imatges/vídeos sobre el fons.		
11.2. Els textos escrits segueixen recomanacions de 'lectura fàcil', segons el públic objectiu.		
11.3. Tots els continguts audiovisuals (vídeo, gràfics, figures, etc.) posseeixen una descripció textual alternativa.		
11.4. Tots els enllaços s'obren en finestra nova.		
11.5. Les imatges i vídeos contemplen un rètol als seus peus.		
11.6. Les taules s'incorporen directament en el recurs, no són una imatge.		
12. LLICÈNCIES I DRETS D'AUTOR		
12.1. El recurs s'ofereix sota una llicència oberta (com a domini públic o Creative Commons).		
12.2. La creació i inclusió de diferents elements (textos, vídeos, àudios i uns altres) ha d'atendir-se en el màxim el possible a aquesta llicència o altres llicències compatibles.		
12.3. Els textos d'altres autors inclosos en el recurs són reconeguts amb la correcta cita d'autor.		
12.4. Les imatges i vídeos són reconeguts: inclouen autoria i llicència en el peu.		
12.5. Els enllaços a continguts externs (pàgines web, blogs, articles, textos/documents, presentacions, vídeos, àudios...) han d'apuntar al recurs original publicat per l'autor.		
12.6. Els elements embeguts han d'estar publicats pels seus autors o pels qui tinguin el dret per a la seva publicació i difusió.		
13. COMUNICACIÓ INCLUSIVA		
13.1. Els continguts s'inclouen tenint en compte la perspectiva de gènere.		
13.2. El llenguatge icònic és inclusiu		
13.3. El llenguatge escrit tendeix a ser inclusiu.		
13.4. Es representen persones amb trets físics diferents i/o que s'assembli a la realitat de l'alumnat.		

ANNEX I.
ESPECIFICACIONS DE LA LLISTA DE COMPROVACIÓ PER AVALUAR LA QUALITAT D'UN REO

INDICADORS	Sí	No
1. PORTADA DEL RECURS. Primera pàgina o primera pantalla visible del recurs.		
1.1. El títol del recurs és motivador i suggeridor. El títol no solament ofereix una idea general del contingut del recurs sinó que està redactat tenint en compte l'etapa educativa, edat i nivell de l'alumnat al qual es dirigeix, o bé del professorat i/o agents educatius per als qui es construeix el recurs. Per això, el títol promou la interacció amb el recurs, desperta l'interès i estimula a llegir-ho/veure-ho.		
1.2. En la portada del recurs s'explicita l'objectiu del recurs i el producte o resultat final. En la portada del recurs, primera pantalla o pàgina, s'aclareix que aprenentatges genera el recurs i quin és l'acció general que han de realitzar els agents als quals es dirigeix el mateix.		
1.3. La portada posseeix una imatge suggeridora, d'acord amb el contingut del recurs. La imatge no solament il·lustra el contingut o temàtica del recurs, sinó que promou interactuar amb el recurs, llegir-ho i visualitzar-ho.		
2. METODOLOGIA DIDÀCTICA. Principis metodològics que inspiren el disseny general dels diferents elements del recurs.		
2.1. Existeix coherència entre la teoria i la pràctica (entre els continguts i les activitats, els objectius i les competències). El recurs es realitza atenent a l'adequada connexió, relació o unió entre els seus components perquè desenvolupi de manera lògica i conseqüent els principis o metes educatives pels quals ha estat dissenyat.		
2.2. Preval el paper actiu de l'alumnat, mitjançant l'ús de metodologies actives i l'aprenentatge experiencial. La seqüència d'aprenentatge es dissenya sota el prisma de metodologies didàctiques que afavoreixen 'aprendre fent o experimentant' per part de l'alumnat com, per exemple, l'Aprenentatge Basat en Projectes, l'Aprenentatge Basat en Reptes, Ludificació, mapes visuals o <i>visual thinking</i> , etc.		
2.3. Inclou accions per potenciar la reflexió sobre l'aprenentatge. Utilitza el diari d'aprenentatge de l'alumne com a recurs, incorpora de manera sistemàtica rutines de pensament o altres estratègies metacognitives que ofereixin una guia per a la reflexió sobre el propi aprenentatge.		
3. CONTINGUTS. Els coneixements, habilitats, destreses i actituds que els alumnes han d'adquirir durant el procés d'ensenyament aprenentatge.		
3.1. El contingut és coherent amb els objectius didàctics i finalitat del recurs. El contingut del recurs (en referència al currículum educatiu o bé al marc de referència utilitzat) serveix per aconseguir els objectius didàctics plantejats i la finalitat general del recurs.		
3.2. Els continguts es presenten de forma atractiva o innovadora, amb opcions per captar l'interès de l'alumnat. El recurs realitza un esforç per fer un plantejament i una presentació original dels continguts, no repetint els estàndards acadèmics habituals, per sorprendre a l'alumnat.		
3.3. La informació es presenta en diferents formats, facilitant la percepció de l'usuari: escrita, gràfica, material interactiu i/o multimèdia. La informació rellevant es presenta d'una manera variada per assegurar la comprensió per part de l'usuari.		
3.4. Existeix una relació entre l'après i l'entorn vital de l'alumnat (la informació connecta amb els interessos i realitat social de l'alumnat). El recurs planteja situacions properes a la realitat social de l'alumnat: per exemple, utilitza una situació de partida freqüent o habitual per als alumnes; inclou reptes o desafiaments relacionats amb situacions o elements motivadors per als alumnes; proposa problemes que parteixen dels seus interessos o bé connecten amb la seva vida diària.		

4. TASQUES. Conjunt d'accions que els usuaris han de realitzar al llarg del recurs per aconseguir els objectius i meta educativa.		
4.1. El recurs inclou en el seu inici una tasca de motivació, una situació o pregunta inicial motivadora. Aquesta tasca inicial pot incloure reflexió i motivació a partir de generar un dubte, suscitar una pregunta, o a partir d'un recurs com una imatge, un vídeo, un text o un àudio. L'objectiu d'aquesta tasca inicial és despertar l'interès i recaptar els seus coneixements, sentiments i experiències.		
4.2. S'incorporen tasques individuals i tasques grupals. El recurs alterna activitats i tasques per realitzar segons diversos tipus d'agrupament: de manera individual, en parelles, en petit grup i/o en gran grup, d'acord amb els principis del treball cooperatiu.		
4.3. Les tasques inclouen instruccions clares i directes. És fàcil localitzar les orientacions per realitzar les tasques. Les orientacions són senzilles i comprensibles. A més, les instruccions es redacten tenint en compte el punt de vista de l'usuari del recurs, per preveure les possibles dificultats i oferir una solució (l'alumnat o usuari sàpiga què s'espera d'ell a cada moment i quins passos ha de seguir per fer una tasca).		
4.4. Les tasques avaluable especifiquen els criteris d'avaluació i els instruments d'avaluació, que s'incorporen en el recurs.		
5. GUIA DIDÀCTICA. Ofereix especificacions i orientacions sobre la finalitat, parts i ús del recurs.		
5.1. La guia didàctica incorpora una descripció general del recurs. Especifica si està redactat per al professorat o l'alumnat, resum d'aquest, objectiu o finalitat general i coneixements previs que requereix l'alumne. En un apartat principal i visible de la guia didàctica es resumeixen els aspectes principals del recurs per facilitar la comprensió del mateix per part dels usuaris.		
5.2. Els objectius didàctics estan clarament especificats i són coherents amb el nivell educatiu dels alumnes (Infantil, Primària, Secundària) i el seu perfil (PMAR, ESO, FPB...). Els objectius didàctics es comprenen perfectament, són concrets i assolibles per part del públic objectiu pel qual es realitza el recurs, i s'enuncien tenint en compte la seva coherència amb la resta d'elements del currículum (continguts, competències, etc.)		
5.3. La guia didàctica ofereix referències curriculars: competències, continguts, criteris i estàndards d'avaluació. Aquests elements són coherents entre si. En el cas que el recurs sigui una seqüència didàctica dirigida a l'alumnat, aquest incorpora els elements imprescindibles del currículum educatiu.		
6. CAPACITAT PER GENERAR APRENTATGE. El recurs és idoni per aprendre.		
6.1. El recurs promou l'aprenentatge significatiu de l'alumnat. El recurs activa coneixements previs de l'alumnat així com les activitats i tasques possibiliten l'entrenament de processos psicològics inferiors i superiors (memoritzar - comprendre - aplicar - analitzar - avaluar – crear).		
6.2. El recurs promou la reflexió i la capacitat crítica. Incorpora estratègies i instruments d'autoavaluació i coavaluació, tant del procés d'aprenentatge com del recurs en si mateix. Incorpora suggeriments per aplicar rutines d'aprenentatge.		
6.3. Es varia el model de resposta en les activitats (expressió i comunicació). Existeixen diferents possibilitats perquè l'alumnat expressi el que sap al llarg de les tasques del recurs: textual, audiovisual, gràfica, interactiva, cinestèsica, musical...		
7. ADAPTABILITAT. El recurs pot ajustar-se a contextos concrets amb facilitat.		
7.1. El contingut i les activitats es poden modificar per ajustar-los als diferents tipus d'alumnat. Per exemple, el recurs permet l'elecció entre diverses eines digitals, o entre tasca analògica i digital.		
7.2. S'ofereix l'arxiu font original del recurs. El recurs està realitzat amb una eina que permet compartir l'arxiu original per ser descarregat i modificat.		
8. INTERACTIVITAT. El recurs permet una interacció, a manera de diàleg, entre el dispositiu i l'usuari.		

8.1. L'estructura de navegació del recurs és evident. L'alumnat/professorat sap a tot moment en quina part del recurs es troba pel que pot avançar i retrocedir fàcilment.		
8.2. És possible interactuar amb el material. La interacció es pot realitzar, per exemple, a través del menú navegació, amb el cercador, a partir del desplegament de continguts, activitats interactives, la incorporació d'efectes interactius, etc.		
8.3. El maneig general de la interfície del recurs és intuïtiu. Per exemple, els continguts i instruccions es localitzen fàcilment, així com l'avaluació o qualsevol element que sigui destacat per a la realització del recurs.		
9. REQUISITS TÈCNICS. Necessitats de la tecnologia amb la qual es realitza el recurs.		
9.1. El recurs és robust tècnicament: no falla durant el seu funcionament i no es veu afectat per errors de l'usuari. El recurs respon amb rapidesa de forma visible i audible davant les reaccions de l'usuari. A més proporciona opcions d'ajuda.		
9.2. El recurs es realitza amb una eina que permet i facilita la seva modificació per part d'altres usuaris. El recurs no és un element tancat com pot ser un PDF, sinó que està fet amb un programa que permet la seva transformació, almenys en alguns dels seus elements, per part dels usuaris. Aquesta eina no obliga a pagar una llicència ni requisits tècnics específics; és multiplataforma i multidispositiu (es pot utilitzar amb connexió o sense). Per exemple, està fet amb l'eina d'autor eXeLearning, amb l'editor de textos LibreOffice, amb l'editor d'imatges Gimp o Inkscape, etc.		
9.3. Permet la seva exportació a formats estàndard, incloent-hi estàndards educatius (SCORM, IMS) i si l'eina permet catalogació, la fitxa de metadades LOM-ES està emplenada per facilitar la seva exportació i lectura.		
10. FORMAT I ESTIL. El recurs es dissenya tenint en compte pautes formals que milloren la capacitat de comprensió en totes les persones.		
10.1. L'extensió dels continguts i tasques es distribueixen de manera equilibrada al llarg de tot el recurs. No apareixen pàgines o parts del recurs molt poblades de continguts, tasques i altres elements i unes altres poc poblades tret que existeixi una justificació per a això.		
10.2. Les imatges, àudios i vídeos són de qualitat. El recurs incorpora elements que són estimables o apreciables i que, per tant, augmenten el valor del recurs.		
10.3. Hi ha un estil gràfic uniforme que facilita la lectura. ● El text s'alinea a l'esquerra. ● S'utilitzen tipologies de lletra accessibles. ● S'assenyalen algunes paraules o idees amb negreta però sense abusar. ● Hi ha punt final després de cada frase. ● Existeix coherència entre les icones i el text al qual acompanyen.		
10.4. El llenguatge s'utilitza d'una manera propera als destinataris ● Vocabulari comprensible. ● Explicació del vocabulari científic o complex.		
11. ACCESSIBILITAT. El recurs es dissenya des d'una perspectiva oberta i inclusiva, facilitant al màxim la comprensió del mateix i la interacció amb el material en cas de necessitar tecnologia d'assistència.		
11.1. Existeix un alt contrast entre text/imatges/vídeos sobre el fons. El recurs està realitzat d'una manera que la visualització i lectura del mateix és còmoda i de qualitat.		
11.2. Textos escrits segueixen les recomanacions de 'lectura fàcil', segons públic objectiu. ● La sintaxi és directa, senzilla i previsible. ● Pot ajustar-se la grandària del text. El text s'alinea a l'esquerra. ● La font utilitzada és accessible (fàcil lectura, per exemple, <i>sans serif</i> o una font que sigui senzilla).		
11.3. Tots els continguts audiovisuals (vídeos, gràfics, figures, etc.) han de tenir una		

descripció textual alternativa a la qual es pot accedir de forma directa o bé a través de tecnologies d'assistència.		
11.4. Tots els enllaços s'obren en finestra nova. i així s'indica en passar el ratolí per l'enllaç.		
11.5. Les taules s'incorporen directament en el recurs, no són una imatge. Per exemple, en l'editor de text se selecciona Inserir Taula per possibilitar la lectura per part de les tecnologies d'assistència utilitzades per persones amb discapacitat visual.		
12. LLICÈNCIES I DRETS D'AUTOR. El recurs respecta la legislació vigent i es realitza sota la premissa d'un compromís ètic amb el coneixement i l'autoria.		
12.1. El recurs s'ofereix sota una llicència oberta (com a domini públic o Creative Commons). Una llicència oberta significa que el titular dels drets d'autor (el creador o qualsevol altre titular dels drets) concedeix al públic en general permís jurídic per utilitzar el seu treball, adaptar-ho i reproduir-ho, sempre que es compleixin els requisits estipulats en la llicència.		
12.2. La creació i inclusió de diferents elements (textos, vídeos, àudios i uns altres) ha d'atenir-se en el màxim el possible a aquesta llicència o altres llicències compatibles. La fi didàctica del recurs permet apel·lar a creacions externes (com una imatge, un àudio, un vídeo o producció audiovisual) sempre que la seva introducció es justifiqui per motius pedagògics i no estètics.		
12.3. Els textos d'altres autors inclosos en el recurs són reconeguts amb la correcta cita d'autor. Els textos citats han de distingir-se clarament de la resta del text (entre cometes, negreta, cursiva, sagnia o paràgraf independent) i cal reconèixer a l'autor.		
12.4. Les imatges i vídeos són reconeguts: inclouen autoria i llicència en el peu. En el peu de la imatge o del vídeo apareix escrita l'autoria i la llicència sota la qual s'ha publicat.		
12.5. Els enllaços a continguts externs (pàgines web, blogs, articles, textos/documents, presentacions, vídeos, àudios...) han d'apuntar al recurs original publicat per l'autor. En la mesura del possible, els enllaços han de ser cap al recurs original i no a webs que es fan ressò del recurs.		
12.6. Els elements embeguts han d'estar publicats pels seus autors o pels qui tinguin el dret per a la seva publicació i difusió. El recurs respecta l'autoria original dels materials que s'inclouen embeguts en el recurs i, per tant, aquesta autoria apareix en descarregar l'arxiu font original.		
13. COMUNICACIÓ INCLUSIVA. Les pautes comunicatives orals i icòniques s'orienten cap a la inclusió d'homes i dones així com tota classe de persones des d'una perspectiva igualitària.		
13.1. Els continguts s'inclouen tenint en compte la perspectiva de gènere. Se seleccionen continguts que donen visibilitat a les contribucions de les dones en els diferents camps del coneixement, evitant una perspectiva androcèntrica o esbiaixada.		
13.2. El llenguatge icònic és inclusiu. El llenguatge icònic no és sexista, cuida que en les imatges de grup no existeixi supremacia de representació masculina i tòpics culturals (per exemple, el metge i la infermera, els nens forts i les nenes sensibles) Proposa imatges contràries als estereotips i missatges també positius (per exemple, apareixen nens sensibles i nenes fortes, homes que són infermers i dones doctores).		
13.3. El llenguatge escrit tendeix a ser inclusiu. En la mesura del possible evitar el masculí genèric i el masculí singular i, per a això, es proposa el canvi de redacció amb un gir que digui el mateix utilitzant la perífrasi o la metonímia. Per exemple, fer ús de vocables inclusius del tipus alumnat, professorat, persones, amitats, prefectura.		
13.4. Es representen persones amb trets físics diferents que s'assemblin a la realitat de l'alumnat. Es representa una realitat humana variada i no estereotipada (per exemple, no tots els personatges són alts i de trets centreeuropeus), propera a l'alumnat, evitant la reproducció de l'imaginari creat pels mitjans de comunicació massius, per oferir una imatge real del món.		

Font:

- La Norma UNE 71362 de “Calidad de los materiales educativos digitales” elaborada por UNE (normalización española).
- “Crea con DUA” del Proyecto CREA de la Consejería de Educación de la Junta de Extremadura
- “Guía para la creación de Recursos Educativos Abiertos (REA)” de Cedec.

«Llista de comprovació per avaluar la qualitat d'un REO» es troba sota una Llicència Creative Commons Atribució-Compartir Igual 4.0 Espanya.